

Nytorv 19, 3. sal
1450 København K
Telefon: 33935293
info@frivilligraadet.dk
www.frivilligraadet.dk

Til Folketingets Skatteudvalg

**Frivilligrådets anbringender ved foretræde for Folketingets skatteudvalg
torsdag den 10. december kl 11:00.**

Frivilligrådet har anmodet om foretræde for Folketingets skatteudvalg. Anmodningen skal ses på baggrund af L71 - Forslag til lov om ændring af fondsbeskatningsloven (Afskaffelse af fondes konsolideringsfradrag).

Frivilligrådet vurderer, at lovforslaget risikerer at medføre en utilsigtet forringelse af foreningslivets vilkår, og at det anførte provenu for Staten underestimerer forslaget reelle betydning for uddelinger fra almennyttige fonde til blandt andet foreningslivet i Danmark. Rådet ønsker i foretrædet at redegøre for lovforslagets sandsynlige men utilstrækkeligt belyste konsekvenser for foreningslivet og fondsstøttes betydning for frivillige foreningers indsats, aktiviteter og udvikling af nye tiltag. Rådet vil således pege på behovet for at få konsekvenserne af indgrebet fuldt belyst, og såfremt forslaget vedtages, at det gennem opfølgende analyser afklares, hvordan foreningslivet berøres. Dette også som afsæt for en drøftelse af, hvorledes foreningslivet kan kompenseres.

Forslaget rammer Det frivillige Danmark

Det frivillige Danmark beror i betydeligt omfang på bevillinger og tilskud fra almennyttige fonde for at kunne finansiere egne aktiviteter og indsats. Fondsmidlers betydning for Det frivillige Danmark er blevet større i de senere år, hvor offentlige tilskud ikke har kunnet opretholdes, for eksempel som følge af den betydelige reduktion i bevillinger fra satspuljen.

De frivillige foreningers indsats finansieres således i stigende omfang af fondsbevillinger: Andelen af frivillige sociale organisationer, der modtager fondsstøtte er i perioden 2012-14 steget fra 55% til 59%. Omvendt er andelen, der modtager støtte fra statslige puljer faldet fra 79% til 74%.¹ Det er i øvrigt slående, at antallet af brugere af de sociale foreningers tilbud angives som mere end fordoblet på 2 år.²

ISOBRO – Indsamlingsorganisationernes brancheorganisation har i en undersøgelse af indtægter fra fonde i 34 foreninger opgjort i hhv. 2007 og 2014 fundet, at indtægter fra fonde er steget med 297% på otte år - fra 66 mio. kr. i 2007 til 262 mio. kr. i 2014. Fondes bidrag til finansiering udgjorde blandt 57 af deres medlemsorganisationer i gennemsnit 10% af de samlede private indtægter. Men der er stor variation – i nyere innovative organisationer kan der være tale om langt over 50% netop fordi fondene gerne, men ikke alene, støtter de steder, hvor der ses interessant metodeudvikling.

Fortsat usikkerhed om forslagens reelle provenumæssige konsekvenser

Frivilligrådet hæfter sig ved, at der fortsat er betydelig usikkerhed om forslagens reelle provenumæssige konsekvenser i form af øget skattebetaling fra fonde. Dette vil medføre et samlet mindre uddelingsbeløb. Rådet ønsker at pege på, at det er modtagerne, herunder foreningslivet, som vil opleve mindre indtægter på grund af nedgang i fondenes muligheder og incitament for at foretage uddelinger.

Forskellige områder berøres forskelligt

Hertil kommer, at forskellige fonde sandsynligvis rammes forskelligt alt efter deres konstruktion. Set i et uddelingsperspektiv kan ændringen have den konsekvens, at forskellige områder berøres forskelligt. Det er sandsynligt at nogle store fonde, der primært støtter forskningsområdet, berøres mindre.

¹ Den frivillige sociale indsats, Årsrapporten 2014 for udviklingen på det frivillige område tabel 4.5

² Støtten fra fonde er i samme periode stigende hos 17 % af respondenterne (9% faldende) og det omvendte billede for offentlige tilskud (stigende 8%, faldende 13%); Årsrapporten Tabel 4.6 og side 32

Omvendt kan det tænkes, at andre, og måske især mange mindre fonde med uddelinger lokalt og især til kultur-, uddannelses- og socialområdet berøres mere.

Eksempler på foreningers afhængighed af fondsmidler:

Foreningen Det Sociale Netværk, stiftet 2009. Arbejder for at fremme mental sundhed og forebyggelsespsykisk sårbarhed. Det sker gennem en række initiativer fra Psykiatritopmøder og forskellige unge-initiativer som fx headspace. Siden 2013 har over 400 frivillige hjulpet mere end 13.000 unge i Headspace. Headspace har december 2015 ni Headspacecentre og en landsdækkende chat. Fondsandel af samlede indtægter i 2014: 75%

Broen, stiftet 2002. Nu 20 lokalafdelinger over hele landet. Støtter udsatte børn med kontingenter og udstyr til idræt- eller andre fritidsaktiviteter. Målet er at få socialt udsatte børn og unge ud blandt andre børn, hvor de kan være en del af et positivt fællesskab og spejle sig i voksne rollemodeller og dermed få nogle succesoplevelser og en styrket tro på sig selv. Bistod ved udgangen af 2014 ca. 2500 børn. Fondsandel af samlede indtægter i 2014: ca. 75%

Julemærkefonden, stiftet 1905. De fire Julemærkehjem hjælper hvert år omkring 750 børn i alderen fra 7-14 år videre i livet. På Julemærkehjemmene får børnene hjælp til at komme ud af mobning og isolation. Samtidig lærer de om sund kost og motion, så de taber sig. Fondsandel af samlede indtægter i 2014: 22% (10,4 mio. kr.)

Samlet henleder Frivilligrådet opmærksomheden på:

- Fondsbevillinger har stor og gennem de senere år stigende betydning for foreningslivet
- Foreningslivet bør kunne opretholde en differentieret finansiering fra forskellige kilder, herunder fonde Differentieret sammensætning af foreningernes indtægter er vigtig, da det giver større modstandskraft. Det er ikke sundt hvis alle midler kommer et sted fra – det kan udfordre foreningernes rolle som fortalere for udsatte grupper.
- Fondenes bevillinger er i stigende omfang ”kloge penge”: Foreningslivets og det offentliges samspil med fondene risikerer at blive negativt påvirket. Fondene har i de senere år arbejdet med metoder som katalytisk filantropi og collective impact med det formål at skabe blivende samfundsmæssig effekt af fondsstøttede initiativer. Dette har væsentligt forøget den samfundsmæssige værdi af de uddelte midler.
- Et mindre uddelingsgrundlag rammer blandt andet nyere, innovative foreninger uden egen indsamlingsbase eller tilbagevendende bevillinger fra puljer som f.eks. udlodning af tips- lotto midler. Fondsmidler har en forholdsmæssig stor betydning for mindre og mellemstore frivillige organisationer, der ikke har en betydelig indsamlingsbase eller er modtagere af udlodninger fra Tips-Lotto puljer. Fondsbevillinger er for alle frivillige foreninger afgørende for fornyelse og udvikling af deres indsats og for nogle også helt grundlæggende for deres drift.
- Afskaffelsen af konsolideringsreglen rammer ikke kun de store fonde, men også mange lokale og mindre fonde, som er af stor betydning for lokalt forankrede initiativer

Frivilligrådet er derfor bekymret over den manglende belysning af lovforslagets konsekvenser blandt andet for foreningslivet og dets mulighed for at støtte og skabe bedre vilkår for socialt udsatte. Opretholdes forslaget bør det sikres at mindre uddelinger fra fondsverdenen følges op af en kompensationsordning for modtagerområderne.

Frivilligrådet 9. december 2015, Bilag: Casebeskrivelse om foreningen Broen Danmark

Bilag: Casebeskrivelse om foreningen Broen Danmark

BROEN – en forening, der hjælper udsatte børn til et aktivt fritidsliv

Historien kort

Hans Søgaard og BROEN Danmark blev tildelt Fællesskabsprisen 2015

BROEN er startet i Horsens på privat initiativ af Hans Søgaard i 2002.

BROEN Horsens har dannet model for en række andre afdelinger af BROEN, som hjælper børn og unge med betaling af kontingent og udstyr, så de kan have et aktivt fritidsliv med positive oplevelser sammen med andre børn og unge i lokale fritidstilbud.

I sommeren 2014 startede BROEN Silkeborg som afdeling nummer 20.

Ved udgangen af 2014 hjalp BROENs i alt 20 lokalafdelinger samlet 2.511 børn og unge. Siden starten af den første afdeling er der blevet hjulpet omkring 3.000 børn og unge.

Ved udgangen af 2014 var der i alt 137 frivillige ildsjæle i BROENs 20 lokalafdelinger (regner med at de har ca. 150 nu).

Hvad Broen gør

BROEN har som formål at støtte udsatte børn med kontingenter og udstyr til idræt- eller andre fritidsaktiviteter. Målet er at få socialt udsatte børn og unge ud blandt andre børn, hvor de kan være en del af et positivt fællesskab og spejle sig i voksne rollemønstre og dermed få nogle succesoplevelser og en styrket tro på sig selv.

BROEN ønsker at hjælpe børn fra ressourcetsvage familier – det kan være enlige mødre/fædre, sygdomsramte familier og familier med sociale problemer, hvor familiens situation betyder, at barnet ikke har mulighed for at deltage i et aktivt fritidsliv sammen med andre børn eller unge.

Hvorfor er det vigtigt – især nu

Antallet af børn, der lever i fattigdom, er ifølge Red Barnet steget kraftigt i perioden 2006-2011. I 2011 havde i alt 56.264 børn levet i fattigdom i et eller flere år. Desuden viser en undersøgelse af danskernes alkoholvaner, at 122.000 børn vokser op i en familie med alkoholproblemer. (Kilder: Red Barnet: Child poverty and social exclusion in Europe, 2014; Sundhedsstyrelsen: Børn i familier med alkoholproblemer, 2010)

Frivilligrådets Interview med Henrik Nørgaard, foreningskonsulent i Broen Danmark

Tlf.: 22 84 85 76

E-mail: henrik@broen-danmark.dk

Hvad betyder fondsmidler for jeres indsats?

”Det er altafgørende for vores indsats.

Fondsmidlerne gør, at vi som hovedorganisation kan spænde et sikkerhedsnet under vores lokalafdelinger, der ellers selv skulle sikre egen finansiering.

Når en lokalafdeling siger ja til at støtte et barn ved at dække udgifter til udstyr eller kontingent engagerer den enkelte lokalafdeling af Broen sig typisk i ½ -1 år ud i tiden. Hvis vi ikke havde fondsmidlerne, ville der være stor risiko for at vores lokalafdelinger måtte være nødt til pludselig at trække deres støtte til det enkelte barn. Det kunne fx være en forårssæson i fodboldklubben, hvor lokalafdelingen pludselig må trække

støtten til kontingent eller nye fodboldsko, hvormed barnet ikke længere ville kunne fortsætte med at spille fodbold sammen med kammeraterne.

Det ville underminere den tillid, der er til vores forening, hvis vi måtte trække et tilsagn tilbage og det ville være en urimelig situation at sætte vores frivillige i en situation, hvor de skulle give socialt udsatte børn besked om at de ikke længere kunne hjælpe dem.”

Har jeres lokalafdelinger succes med at søge offentligt tilskud?

”Vi oplever, at det kan være meget svært at opnå offentlig støtte fra fx paragraf 18-midler, når der er borgere, der gerne vil starte en ny lokalafdeling op.

Når man starter en ny lokalafdeling tager det tid at bevise, at man gør en forskel og i det hele taget få gjort opmærksom på, at man findes. Det er meget svært at opnå midler fra kommunen, fordi de typisk støtter initiativer, som de kender, og hvis man skulle være heldig at opnå støtte ville det i de første år kun dreje sig om meget begrænsede midler.

Derudover har kommunerne typisk kun uddeling en gang om året, hvilket ikke nødvendigvis falder sammen med behovet hos foreningerne ved fx opstart af en ny sæson.

I hovedorganisationen søger vi støtte til denne startkapital hos fondene. Vi har herefter frihed til at vurdere hvilke lokalafdelinger, der har det største behov for støtte. Her er det især i opstartsfasen, der er et behov, hvorimod en afdeling som Horsens har meget lettere ved at opnå støtte selv.”

Har I erfaring med at søge midler hos fonde eller det offentlige til evidens?

”Vi er ved at starte et samarbejde med Idrættens Analyseinstitut, men vi har ikke søgt midler endnu. Vi har derfor ikke konkrete erfaringer. Men det er svært at forestille sig på nuværende tidspunkt, at der vil være adgang til midler andre steder end hos fondene.”